

I. megoldás. Mindkét oldalt négyzetre emelve, majd rendezve:

$$\sqrt{2-x} + \sqrt{15+x} = 9 - 2\sqrt[4]{(2-x)(15+x)}.$$

Ismét négyzetre emelve:

$$\begin{aligned} (2-x) + (15+x) + 2\sqrt{(2-x)(15+x)} &= \\ = 81 + 4\sqrt{(2-x)(15+x)} - 36\sqrt[4]{(2-x)(15+x)}. \end{aligned}$$

Legyen $a = \sqrt[4]{(2-x)(15+x)}$. Ekkor

$$\begin{aligned} 17 + 2a^2 &= 81 + 4a^2 - 36a, \\ 0 &= 2a^2 - 36a + 64. \end{aligned}$$

Innen $a = 16$ vagy $a = 2$.

Ha $a = 16$, akkor a $16 = \sqrt[4]{(2-x)(15+x)}$ egyenlet mindkét oldalát negyedik hatványra emelve, majd rendezve a $0 = x^2 + 13x + 65$ egyenletet kapjuk. Ennek negatív a diszkriminánsa, tehát nincs megoldása.

Ha $a = 2$, akkor a $2 = \sqrt[4]{(2-x)(15+x)}$ egyenlet mindkét oldalát negyedik hatványra emelve, majd rendezve a $0 = x^2 + 13x - 14$ egyenletet kapjuk. Ennek megoldása $x_1 = -14$ és $x_2 = 1$, mindkét gyök megoldása az eredeti egyenletnek is.

II. megoldás. Legyen $a = \sqrt[4]{2-x}$, $b = \sqrt[4]{15+x}$. Ekkor $a + b = 3$, valamint $a^4 + b^4 = 17$. Írjuk fel az $(a + b)^4$ hatványt, majd alakítsuk át:

$$(a + b)^4 = a^4 + 4a^3b + 6a^2b^2 + 4ab^3 + b^4 = 17 + 4a^3b + 6a^2b^2 + 4ab^3.$$

Felhasználva, hogy $(a + b)^4 = 81$, a következő egyenletet kapjuk:

$$32 = 2a^3b + 3a^2b^2 + 2ab^3 = ab(2a^2 + 3ab + 2b^2) = ab(2(a + b)^2 - ab) = ab(18 - ab).$$

A zárójelet felbontva és nullára redukálva:

$$(ab)^2 - 18ab + 32 = 0.$$

Ez az egyenlet ab -re nézve másodfokú, megoldása: $ab = 16$, illetve $ab = 2$. Ezekből $a = 3 - b$ felhasználásával: $(3 - b)b = 16$, vagy $(3 - b)b = 2$. Így b -re két másodfokú egyenletet kapunk. Az elsőnek a diszkriminánsa negatív, tehát nincs valós gyöke. A második egyenletből: $b_1 = 2$, $b_2 = 1$. Innen: $\sqrt[4]{15+x} = 2$, $x_1 = 1$; $\sqrt[4]{15+x} = 1$, $x_2 = -14$. Mindkét x érték megoldása az eredeti egyenletnek is.

III. megoldás. Legyen

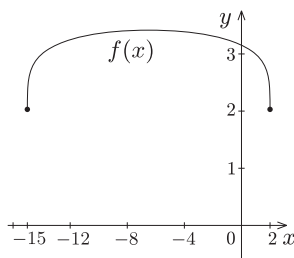
$$f(x) = \sqrt[4]{2-x} + \sqrt[4]{15+x},$$

ahol $x \in [-15, 2]$. Végezzünk függvényvizsgálatot. Számítsuk ki először az elsőrendű deriváltat:

$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{\sqrt[4]{(2-x)^3}} \cdot (-1) + \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{\sqrt[4]{(15+x)^3}} \cdot (+1) = \\ &= \frac{1}{4} \cdot \left(\frac{1}{\sqrt[4]{(15+x)^3}} - \frac{1}{\sqrt[4]{(2-x)^3}} \right). \end{aligned}$$

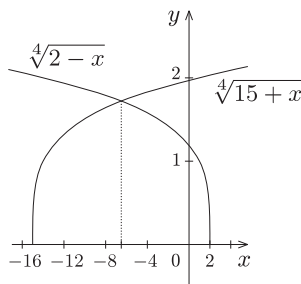
Ez csak akkor lehet 0, ha $x \neq -15$ és $x \neq 2$ mellett

$$\begin{aligned} \frac{1}{\sqrt[4]{(15+x)^3}} &= \frac{1}{\sqrt[4]{(2-x)^3}}, \\ 15+x &= 2-x, \quad x = -6,5. \end{aligned}$$

Felhasználva, hogy a $] -15; 2[$ intervallumon az $f'(x)$ végig értelmezve van, és pl. $f'(-7) > 0$, és $f'(0) < 0$, kapjuk, hogy $f'(x)$ a $] -15; -6,5[$ intervallumon pozitív, így itt $f(x)$ szigorúan monoton nő; a $] -6,5; 2[$ intervallumon negatív, így itt $f(x)$ szigorúan monoton csökken; végül mivel $f'(x)$ a $-6,5$ -ben 0, és előjelet vált, így itt $f(x)$ -nek maximuma van. Ennek értéke: $f(-6,5) \approx 3,415 > 3$. Tehát az f függvény két helyen veszi föl a 3-at az adott intervallumon. Mivel $f(1) = f(-14) = 3$, és $f(-15) = f(2) \approx 2,03$, azért az egyenletnek két megoldása van: $x = 1$ és $x = -14$.

Megjegyzés. Ábrázolva $f(x)$ két tagját külön-külön, az *ábráról* sejtethető, hogy a metszéspontban ($x = -6,5$) lesz a két függvény összegének értéke maximális, hiszen a metszéspontra szimmetrikus a két függvény, és pl. a metszésponttól jobbra $\sqrt[4]{2-x}$ „jobbra” csökken, mint amennyire $\sqrt[4]{15+x}$ nő.

Valóban, mivel a $g(x) = \sqrt[4]{x}$ függvény szigorúan konkáv, azért az f függvény értéke $-6,5$ -nél kisebb, illetve nagyobb x -ekre:

$$\begin{aligned} f(-6,5 + \varepsilon) &= f(-6,5 - \varepsilon) = \sqrt[4]{8,5 - \varepsilon} + \sqrt[4]{8,5 + \varepsilon} = \\ &= 2 \cdot [0,5 \cdot \sqrt[4]{8,5 - \varepsilon} + 0,5 \cdot \sqrt[4]{8,5 + \varepsilon}], \end{aligned}$$

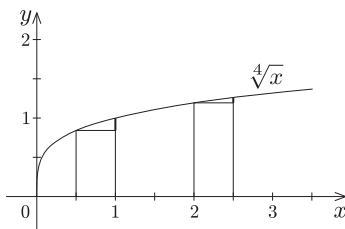
ami a Jensen-egyenlőtlenség szerint $\varepsilon > 0$ miatt kisebb, mint

$$2 \cdot \sqrt[4]{0,5 \cdot 2 \cdot 8,5} = 2 \cdot \sqrt[4]{8,5} = f(-6,5).$$

Ezzel csak azt mutattuk meg, hogy az $f(x)$ függvény $x = -6,5$ -nél veszi fel a maximumát, azt nem, hogy minden más értéket a $] -15; 6,5[$ és a $] -6,5; 2]$ intervallumban is csak egyszer-egyszer vesz föl. Ha megnézzük a $g(x) = \sqrt[4]{x}$ grafikonját, látható, hogy „jobbra” haladva a növekedése lelassul, amiből már következik, hogy $\delta > \varepsilon$ esetén

$$f(-6,5 + \delta) < f(-6,5 + \varepsilon).$$

($\sqrt[4]{8,5 - \delta} + \sqrt[4]{8,5 + \delta} < \sqrt[4]{8,5 - \varepsilon} + \sqrt[4]{8,5 + \varepsilon}$, $\sqrt[4]{8,5 + \delta} - \sqrt[4]{8,5 + \varepsilon} < \sqrt[4]{8,5 - \varepsilon} - \sqrt[4]{8,5 - \delta}$, ami az *ábrán* szemléltetett két szakaszhoz hasonlóan ábrázolható.)

Pontos bizonyítás a III. megoldásban is használt deriválással adható.